

Naturskyddsföreningen
Norrköping

Verksamhetsberättelse för Naturskyddsföreningen Norrköping

Norrköpings Biologiska Förenings 77:e verksamhetsår 2023

Hedersmedlemmar: Ingegerd Elfström, Göran Esbjörnsson, Jan Axelsson, Eva Gustafsson, Lotta Lanne och Jan Gustafsson.

Styrelse fram till årsstämman

Ordf. Stefan Arrelid

V ordf. Cecilia Ambjörn

Kassör Gunnar Ruberg

Ledamot Christer Widlund

Ledamot Anders Wennerblad

Ledamot Stina Karlsson

Suppleant Annika Stahlberg

Suppleant Per-Olof Jansson

Suppleant Inger Gustafsson

Styrelse efter årsstämman

Ordf. Stefan Arrelid

V ordf. Rebecca Gruber

Kassör Janet Rydmyr

Ledamot Päivi Rantala

Ledamot Anders Wennerblad

Ledamot Stina Karlsson

Ledamot Sandra Björn

Suppleant Annika Stahlberg

Suppleant Kenneth Malmsborg

Suppleant Per-Olof Jansson

Fältbiologrepresentant vakant

Fältbiologrepresentant vakant

Antal fullbetalande medlemmar 1762st. och totalt inkl. familjemedlemmar vid årsskiftet var 2510st.

Styrelsen har sammanträtt 11 gånger och Göran Esbjörnsson deltar som Hedersmedlem.

Föreningsfunktionärer (sammankallande understruken)

Revisorer: Lotta Lanne och Dagny Jonsson, suppleanter Susanne Halling och Ami Gadh Lund.

Valberedning: Agneta Kornebrant och Cecilia Ambjörn.

Webbplatsansvarig: Anders Wennerblad *Facebook:* Sandra Björn. Månadsmail sköts av Rebecca Gruber med stöd från Stefan Arrelid och Cecilia Ambjörn.

Lotta Lanne och Jan Gustafsson tilldelades diplom som **Hedersmedlemmar** utifrån sina betydande långvariga gärningar i kretsen.

Årets **Hedersbetygelse** tilldelades Christer Widlund för sitt arbete i styrelsen och med programarbete. Cecilia Ambjörn avtackades för sina många år i styrelsen och som vice ordförande.

Debattinlägg samt insändare i lokal media

Anders Wennerblad har varit en flitig debattör i föreningens namn med insändare om flygplatsen, stadsplanering, nya översiktsplanen, byggande på åkermark, cykelbanor, kollektivtrafik och hållbar konsumtion. Även Stefan Arrelid samt Kenneth Malmsborg har bidragit med några insändare.

Programmet 2023

Även detta år lyckades vår programgrupp som bestod av Cecilia Ambjörn, Annika Stahlberg, Per-Olof Jansson, Christer Widlund, Dagny Jonsson och Stina Karlsson få till ett brett bra program med utflykter och intressanta föredrag. En nyhet var idémötet för medlemmarna att få träffa styrelse- och arbetsgrupps representanter, för att få inblick i allt viktigt arbete som vår krets gör. Med denna träff hoppades vi får fler aktiva medlemmar och vi lyckades att engagera två hittills passiva medlemmar.

Föreningens yttranden 2023

Yttrande i samråd över detaljplan Järnstången

Yttrande i granskningsfasen av detaljplan för byggnation i Göta parken (invid f.d. Folkets Hus) Stjärnan 16

Yttrande över detaljplan på jordbruksmark / beteshagar för byggnation, Jursla, Åby

Yttrande över solcellspark, Landsjö, Norsholm

Yttrande över ny Översiktsplan (ÖP25) för hela kommunen

Yttrande i samrådsskedet över restaurang i Götaparken (vid f.d. Folkets Hus)

Yttrande angående ny "Returpunkt" Nodra Park mellan södra hamnen och Lindövägen

Yttrande angående naturreservat vid Mela, Övre och Nedre Glottern-sjöarna, Åby

Skrivelse angående oro för påverkan i och invid sjön Glan av byggnation vid stränder i Finspångs kommun samt bryggor och ökad båttrafik

Samrådsyttrande över Svalan 3 (Djäkneparkskolan), Östantill

Yttrande solcellspark Vikingen 2, Vikbolandet

Yttrande över solcellspark vid Ö. Ny Vikbolandet

Svar på remiss för aktualisering av riksintressen för naturvård – Bråvikens förkastningssystem.

Yttrande ang. ny bussvändplan i grönyta vid Styrstadgatan / Stohagsgatan

Överklagan till MMÖD ang. kv. Mjölaren vid Skvallertorget där skyddade träd tänkts ta bort

Yttrande om solcellspark Ö. Eneby (Svärtinge Gård/Ringstad)

Yttrande angående ny förskola vid Lindö gård

Plangruppen

Plangruppen jobbar med granskning av planärenden, (översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner och framför allt detaljplaner). Vi yttrar oss och lyfter då brister vad gäller ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande. Det kan handla om byggande på jordbruksmark, i parker och tätortsnära naturområden eller för tätt och högt. Vi tar även med vikten av kollektivtrafik och cykelbanor till nya områden. Vi har även yttrat oss angående vindkraft, solcellsparker och Ostlänken. Några ärenden har överklagats till Länsstyrelsen och till mark- och miljödomstolen. Gruppen har under 2023 haft 2 möten och flera telefonmöten och har vidare utökats med tre nya deltagare, vilket känns bra. Sammankallande och länk till styrelsen är Anders Wennerblad.

Du ser alla vår yttranden på föreningens hemsida under rubriken Skrivelser och dessutom presenteras gruppen under rubriken Arbetsgrupper. Anders stod för informationsträff med vandring för politiker och allmänhet vid Marby / Unnerstad i april. Samhällsplanering, olämpligt byggande på åkermark och fin tätortsnära skog stod på programmet.

Klimatgruppen

Klimatfrågan och minskningen av den biologiska mångfalden är några av vår tids stora utmaningar. Vi behöver drastiskt och skyndsamt minska klimatutsläppen och vidta åtgärder för att bromsa minskningen av den biologiska mångfalden. Klimatgruppen arbetar med att stärka opinionen och påverka politiker och makthavare så att nödvändig samhällsomställning sker.

Under året har vi genomfört 9 träffar i form av ”Klimatfika”. Träffarna genomförs en gång i månaden under vår- och hösttermin i form av studiecirkel i Studieförbundets lokaler och på länk. Det brukar delta knappt 10 personer på träffarna. Alla är välkomna att delta, utan förkunskaper och utan att behöva åta sig några arbetsuppgifter. Vi börjar träffarna med att var och en berättar om frågor som känns angelägna vid tillfället. Och vi ger våra personliga klimat- och miljötips. Berättelserna och efterföljande diskussioner utmynnar i diverse aktioner såsom medborgarförslag, brev till politiker och insändare. Delgruppen arbetar mellan fika-träffarna med det som intresserar dem.

Vårt pedagogiska klimattest med hjälp av Duplo-klossar och faktablad har uppdaterats under året. Dokumenten finns att ladda ner på vår hemsida

<https://norrkoping.naturskyddsforeningen.se/arbetsgrupper/klimatgruppen/>

En grupp har under året uppvaktat ledande politiker i kommunen och diskuterat möjliga reformer för klimat och miljö. Detta arbete fortsätter under 2024, med främst inriktning på att främja cyklingen i kommunen. Det är en snabbt framkomlig väg för att minska klimatutsläppen i kommunen. Vi dokumenterar våra aktiviteter och ger lästips på hemsidan.

Naturarium

Arbetet i Naturariegruppen har pågått under året med löpande skötsel och underhåll av naturaliesamlingarna och lokalerna på Östra Promenaden 7A. Arbetsdagar har i stort sett varit söndagar och vi har träffats vid ca 35 tillfällen med upp till sju deltagare.

Den andra omarbetade upplagan av Lundborgskatalogen med förteckning av över 1000 fåglar i samlingen blev färdigställd. Den trycktes i färg med en upplaga på 56 exemplar.

De tre fasta visningstillfällena vid Sportlovet (3 dagar), Kulturnatten och Höstlovet (2 dagar) blev välbesökta, särskilt på Kulturnatten. Utöver dessa tillfällen har samlingarna visats för skolor och andra intresserade vid ett tiotal tillfällen.

Den färdigställda vandringsutställningen om pollinerande insekter startade på Norrköpings Stadsbibliotek och fortsatte sedan till Östra Husby, Eneby, Åby och Söderköping.

Vi mottog en förnämlig bokdonation från Ulf Linnell på ca 70 böcker med framförallt fågellitteratur till vårt bibliotek. Den har infogats efter noggrann granskning av titlarna med det som är aktuellt för Östergötland och Sverige.

En fjärilsvingesamling i form av en bricka har donerats som vi bedömde vara av intresse för allmänheten då den är både vacker och välbevarad. Den har hängts i Fjärilrummet.

Vi har katalogiserat de ca 100 fågelbona. De flesta ca 150 år gamla. En del av dem kommer att ställas ut i en monter som förbereds i Bävrummet.

Vi har rensat köksavloppet som innebar ett omfattande arbete under/bakom diskbänken.

Handla Miljövänligt Gruppen HMV

Har haft 8 möten under 2023, alla utom ett hölls på Naturarium.

- Vi har under 2023 haft fyra aktiva medlemmar; Irene Ringlund, Matilda Wallman, Kjerstin Ferm Widlund och Sonja Larsson Mc Cann, som också är kontaktperson.
- Under våren, 20 maj, deltog vi på Trädgårdslust som arrangerades av Norrköpings kommun vid Färggårdens. Vi sålde produkter som vi köpt in från Naturbutiken samt informerade om Naturskydds-föreningen och hade ett Quiz som handlade om ekologisk mat.
- Under våren avslutade vi också vår bokcirkel med boken Mörkermanifestet, som gav oss nya insikter om ljusets och mörkrets betydelse för såväl djur som växter och oss människor.

- I början av hösten deltog vi i onlinemöte med Riks Handla MiljöVänligtgrupp inför Miljöveckan. Detta möte hade vi hos Sonja och åt ekologisk, vegetarisk linssoppa.
- Under Miljöveckan ordnades utställningar på biblioteket och Erikshjälpen i Skärblacka. Insändare sändes till lokaltidningarna, men blev inte publicerade.
- Vid Norrköpingskretsens idémöten under oktober ordnade HMV-gruppen ostprovning på tre olika ekologiska hårdostar.
- Årets sista aktivitet var deltagandet i Arbetets museums julmarknad 2-3 december. Återigen såldes olika produkter som vi införskaffat från Naturbutiken på Öland, ekologisk tandkräm och stickade vantar och mössor samt secondhand böcker. Vi hade också ett lotteri per dag med totalt 40 vinster. Vi sålde i princip allt vi hade under dessa två dagar.
- Under hösten hade vi också vår andra bokcirkel med boken Bekvämlighetens tyranni.

Botanikgruppen

Botanikgruppen har som vanligt oförtrutet jobbat vidare med att ta hand om växter som kommer in i samband med den fortfarande pågående inventeringen av Östergötlands flora.

Vi ses varje söndag från ca. 15 september till ca. 15 april med visst uppehåll över dom stora helgerna. Det finns också kvar en hel del växter som aldrig registrerats i herbariet men som vi nu också fortsätter att datalägga så dom blir sökbara i databasen (som nu består av över 30000 poster). Under fältsäsongen deltar vi ju också själva i inventeringen.

Ängsgruppen

Minst 28 gånger under det 32:a året har deltagare arbetat med fagning, borttagning av sly och ohävdsväxter som örnbräken, älggräs, hundkex, ljung och åkertistel. Valborg firades med stort antal besökare och majbrasa. Det här året har en stor del av de hävdade ytorna gått igenom. Förutom lieslätter har det mesta slåtrats med slätterbalkar och röjklingsor. Holmen skänkte en slätterbalk. Betestrycket i de olika fällorna var det bästa sedan ängsstarten med ca 25 får. Bearbetade ytor har varit lyckan väster om vägen, stora slätterängen, senblommande fältgentianaängen, lilla lyckan, fägatan, Runes äng, slättergubbeängen, fällan med björkbacken/fibbleskogen, fällan med jordkällaren, sydöstra och sydvästra fällorna samt södra ängen. Slättergille och liekurs genomfördes traditionsenligt. Året 2023 blev ett rikblommande år med ängs- och åkervädd, som gynnade många insekter och dessutom var en fröjd för ögat. Andra växter som hade fina bestånd i ängs- och hagmarken var fältgentiana, kattfot, sättergubbe, slätterfibbla, slätterblomma och månårsbräken och flera andra.

Holmen bytte takbeläggning från enkupigt tegel till plåt på ladugården. Tyvärr flyttade de det gamla timrade fårhuset till Älgsjögårdens byggnadsreservat. De båda grova cypresserna i trädgården togs ned. Verksamhetsåret avslutades 25 november med fällning av en stor björk på stora ängen och hamling av fem björkar.

Vandringsleder

Tack vare drygt 20 medlemmars insatser har föreningen genomfört ett uppdrag från kommunen att tillse och rapportera större hinder, plocka skräp och göra mindre skötsel på kommunens 22 vandringsleder. Dessa medlemmar har därmed bidragit till att de populära lederna hålls i gott skick under året då allt fler personer fortsätter att utnyttja möjligheten att komma ut i naturen, och föreningen har erhållit ett betydande ekonomiskt bidrag för detta arbete. Kommunens kontaktperson Annika Åberg, Kultur och Fritid, bjöd in till en träff för alla tillsynspersonerna i kommunens lokaler och betonade att det inte finns ekonomisk möjlighet att åtgärda alla brister vi rapporterar in samt att kommunen kommer att ta ett mer systematiskt grepp om underhållet framöver än vad som gjorts tidigare. Kommunen meddelade vid säsongens slut att medlemmarnas observationer har skapat ett stort och bra underlag som kommer användas i den fortsatta planeringen av kvalitetshöjande åtgärder för vandringslederna. Man har valt att rapportera på olika sätt och alla metoderna har fungerat bra. Många har lämnat konstruktiva förbättringsförslag som kommunen sparar som framtida planeringsunderlag. Fritidsförvaltningen kommer i fortsättningen att uppgå i Samhällsbyggnadsavdelningen och kommunen har aviserat fortsatt minskad budget för fritid vilket gör det än viktigare att vi framhåller de positiva effekterna av att vara ute i naturen då det är oroliga

tider på många sätt. I september genomfördes en vandring på en av lederna vid Kvillingebranten i samarbete med Friluftsförbundet för att öka kunskaperna om vad som gör en skog skyddsvärd. Med Marika Sjödin från länsstyrelsen som expert på mossor, lavar och svampar ökade en grupp på ca 15 personer sin kunskap om vad som indikerar en skyddsvärd skog. Anna Bratt ansvarar för samordning, rekrytering och administration av gruppen.

Sånggruppen

Sånggruppen har i år bestått av 10 aktiva medlemmar. Vi har uppträtt på medarbetarträffen och vid luciakaffe. Vi övar inför framträdanden och har i år haft 7 möten. På dessa möten hinner vi även med att sjunga allsång ur våra fina sånghäften samt naturligtvis fika och prata.

Kopparholmarna

Kopparholmarna är ett naturreservat sydost om Arkösund. Här har vi i 11 år ordnat med värdar via våra medlemmar åt kommunens kultur & fritidsförvaltning. Naturutställning, vandringar, bad och stuga att hyra är lockande. Vi har öppet från maj till september. På högsommaren hela veckorna. Se detaljer på vår hemsida under rubriken Verksamhet/Kopparholmarna. Många nöjda och trevliga besökare kommer varje år. Ca 1 300 personer under 2023. 245 privata båtar och 110 kajaker har noterats angjort ön. Anders Wennerblad håller i administration, information och schemaläggning samt kontakten med kultur & fritid och utbildning av värdar.

Ytterö

Storstugan har haft 9 veckors uthyrning. Hela gavel mot bryggan har fått ny panel, då den var i mycket dåligt skick. Dörren till gäststugan är på plats och bryggan har skrubbat samt fått nya rostfria skruvar. Under hösten uppfördes nya solceller och vindsnurra för elförsörjning till kylskåp och belysning. Finansierades genom ETC solcellsfond och tidigare överskott från uthyrningar på Ytterö.

Natursnokarna

Natursnokarna har inte haft några aktiviteter under 2023. Utan varit vilande. Men vi har nu planerat in en vinteraktivitet till den 25 feb 2024 i Vrinnevi. Vi har nu två nya ledare, som kommer att introduceras, i och med det så vi hoppas på fler aktiviteter under 2024

Svampgruppen ”Boletus”

Hösten 2023 har vi träffats vid 8 tillfällen, alla gånger exkursioner utomhus, i Norrköpings omgivning. 3 måndagskvällar, en söndagsförmiddag (en utflykt till Sörsjön 17/9, annonserad av Naturskyddsföreningen, som glädjande nog drog ett 30-tal personer, många helt nya ansikten) och 4 söndagseftermiddagar. 33 deltagare har mer eller mindre regelbundet varit med på våra träffar. Flera nya deltagare tillkom i år också. Sammanlagt kunde vi artbestämna 211 olika arter, vilket visar att det var ett ganska bra svampår. En ostadig julimånad gjorde att svamparna kom igång tidigt. Det fanns fantastiskt mycket karljohanssvamp redan i mitten av augusti. Jämförelsevis kan vi se att 2016 var ett dåligt år med 163 arter, och 2017 ett toppenår med hela 296 arter.

Folkbildning

All studiecirkelverksamhet samt föredrag och guidningar vid utflykter sker i samarbete med Studiefrämjandet.

Slutord

Under 2023 slutade flera trogna aktiva styrelsemedlemmar och nya valdes in på Kretsstämman, som under året satt sig in i vår krets arbete och roll som stark röst för naturen, miljön och klimatet. Norrköpings kommun har också fått en ny ledning, med förändringar som påverkar vår verksamhet och vi vet inte vid årsskiftet hur det helt blir med våra kommunala uppdrag. Vår verksamhet, med programaktiviteter har löpt på som vanligt och även våra arbetsgruppers fantastiska arbetsinsatser och engagemang.

Som ordförande vill jag tacka alla våra aktiva medlemmar, arbetsgrupper och samarbetspartner för era insatser för biologisk mångfald, klimatpåverkan, hållbar samhällsutveckling och att så många får naturupplevelser genom våra aktiviteter.

Norrköping

Stefan Arrelid

Rebecca Gruber

Janet Rydmyr

Anders Wennerblad

Päivi Rantala

Sandra Björn

Stina Karlsson

Annika Stahlberg

Kenneth Malmsborg

Per-Olof Jansson